

ร่าง ด้วบงช้องค้ประกอบก้กับม้ตรฐน หล้กฐตรระดบ้บ้ณฑิตค้ศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร พ.ศ.2557

QA NEWS ฉบับที่แล้วได้เสนอร่างด้วบงช้องค้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่ของ สกอ. ระดับหลักสูตร องค์กรประกอบ การก้กับม้ตรฐนสำหรับหล้กฐตรระดบ้ปริ--าตรี ซึ่งพิจารณาจากการบริหารจัดการหล้กฐตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ม้ตรฐน หล้กฐตร พ.ศ.2548 ฉบับนี้นำร่างเกณฑ์การพิจารณาการก้กับม้ตรฐนหล้กฐตรสำหรับหล้กฐตรระดบ้บ้ณฑิตค้ศึกษามาเสนอ

ระดับบ้ณฑิตค้ศึกษาก้หนดประเด็นการพิจารณาในองค์กรประกอบ การก้กับม้ตรฐนไว้จ้นวน 12 ประเด็น ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ม้ตรฐนหล้กฐตร พ.ศ.2548 และกรอบม้ตรฐนคุณวุฒิระดบ้ อุดมค้ศึกษาแห่งชาติ ประเด็นเหล่านี้มีอยู่แล้วในการประกัน คุณภาพการศึกษาภายใน พ.ศ.2553 ในด้วบงช้ที่ 2.1 ระบบและ กลไกการพัฒนาและบริหารหล้กฐตร ที่ก้หนดให้ทุกหล้กฐตรต้อง มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ม้ตรฐนหล้กฐตรระดบ้ อุดมค้ศึกษา ดังนี้

1. จ้นวนอาจารย์ประจำหล้กฐตร ต้องมีอาจารย์ประจำ หล้กฐตรจ้นวนไม่น้อยกว่า 5 คน และเป็นอาจารย์ประจำ เกินกว่า 1 หล้กฐตรไม่ได้ และประจำหล้กฐตรตลอดระยะเวลาที่จัด การศึกษาตามหล้กฐตรนั้น

ประเด็นนี้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศีกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์ม้ตรฐนหล้กฐตรระดบ้บ้ณฑิตค้ศึกษา พ.ศ.2548 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548 ข้อ 9 จ้นวนและคุณวุฒิของอาจารย์ ที่ก้หนดว่า ต้องมีอาจารย์ประจำหล้กฐตรตลอดระยะเวลา ที่จัดการศึกษาตามหล้กฐตรนั้น จ้นวนไม่น้อยกว่า 5 คน โดยเป็น อาจารย์ประจำหล้กฐตรเกินกว่า 1 หล้กฐตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ นอกจากนี้อาจารย์ประจำหล้กฐตรแต่ละหล้กฐตรจะต้องทำหน้าที่ เป็นอาจารย์ประจำตามทีระบุไว้ในหล้กฐตรหนึ่งหล้กฐตรใดเท่านั้น

แม้เกณฑ์ม้ตรฐนหล้กฐตรจะก้หนดไว้ว่าอาจารย์ประจำ หล้กฐตรจะเป็นอาจารย์ประจำหล้กฐตรมากกว่า 1 หล้กฐตร ในเวลาเดียวกันไม่ได้ แต่อนุโลมให้อาจารย์ประจำหล้กฐตรใด หล้กฐตรหนึ่งสามารถเป็นอาจารย์ประจำหล้กฐตรอื่นได้อีก หนึ่งหล้กฐตร แต่ต้องเป็นหล้กฐตรพหุวิทยาการที่ตรงหรือสัมพันธ์ กับหล้กฐตรที่ได้ประจำอยู่แล้ว หรืออาจก้หนดให้อาจารย์ประจำ หล้กฐตรระดบ้ปริ--าโทหรือระดบ้ปริ--าเอกหล้กฐตรใด

หล้กฐตรหนึ่งเป็นอาจารย์ประจำหล้กฐตรในระดับปริ--าเอก หรือปริ--าโทในสาขาวิชาเดียวกันได้อีก 1 หล้กฐตร ตามหนังสือ ศธ. 0506(2)/ว 569 ลงวันที่ 18 เมษายน 2549

2. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหล้กฐตร ก้หนดว่า อาจารย์ประจำหล้กฐตรต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหล้กฐตร ทีระบุไว้หล้กฐตรใดหล้กฐตรหนึ่งเท่านั้น โดยมีคุณสมบัติเป็น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหล้กฐตร หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอน

3. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหล้กฐตร

ระดับปริ--าโท มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริ--าเอกหรือ เทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป ในสาขาวิชา นั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันจ้นวนอย่างน้อย 3 คน

ระดับปริ--าเอก มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริ--าเอกหรือ เทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ขึ้นไป ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันจ้นวนอย่างน้อย 3 คน

ประกาศแนวทางการบริหารเกณฑ์ม้ตรฐนหล้กฐตรระดบ้ อุดมค้ศึกษา พ.ศ.2548 ก้หนดภาระหน้าที่ของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหล้กฐตร ว่า มีภาระหน้าที่ในการบริหารหล้กฐตรและ การเรียนการสอน การพัฒนาหล้กฐตร การติดตามประเมินผล หล้กฐตร และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน

ระดับปริ--าโท 1) เป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริ--าโท หรือดำรงตำแหน่ง ทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือ สาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ 2) มีประสบการณ์ด้านการสอน และ 3) มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริ--า

ระดับปรี--าเอก 1) เป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปรี--าเอก หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ 2) มีประสบการณ์ด้านการสอน และ 3) มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ระดับปรี--าโท 1) เป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปรี--าเอกหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ 2) มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

ระดับปรี--าเอก 1) เป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปรี--าเอกหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ 2) มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ระดับปรี--าโท 1) เป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปรี--าเอกหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ 2) มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

ระดับปรี--าเอก 1) เป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปรี--าเอกหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ 2) มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

7. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์

ระดับปรี--าโท 1) เป็นอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปรี--าเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ 2) มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

ระดับปรี--าเอก 1) เป็นอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปรี--าเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ 2) มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

ในส่วนของการอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาจำนวนอย่างน้อย 5 คน เกณฑ์กำหนดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มาจากอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวนอย่างน้อย 3 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไว้ ดังนั้น อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร แต่อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ไม่ได้ทำหน้าที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง คือ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอน และมีคุณวุฒิ และคุณสมบัติตามที่ระบุในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ สกอ. ได้มีหนังสือที่ ศษ 0506(2)/ว882 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 ซึ่งแจ้งเรื่องจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ไว้ดังนี้

1. หลักสูตรระดับปรี--าโท อาจารย์ประจำหลักสูตรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน โดยต้องมีผู้ทำหน้าที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน ซึ่งต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปรี--าเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ส่วนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปรี--าโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน (คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นคุณสมบัติต่ำสุด) และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

2. หลักสูตรระดับปรี--าเอก อาจารย์ประจำหลักสูตรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน โดยต้องมีผู้ทำหน้าที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน ซึ่งต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปรี--าเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ส่วนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปรี--าเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน (คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นคุณสมบัติต่ำสุด) และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรี--า

และทั้งสองระดับ หากสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าหลักสูตรใดควรมีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อแสดงศักยภาพของหลักสูตร ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถาบันอุดมศึกษานั้น